

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

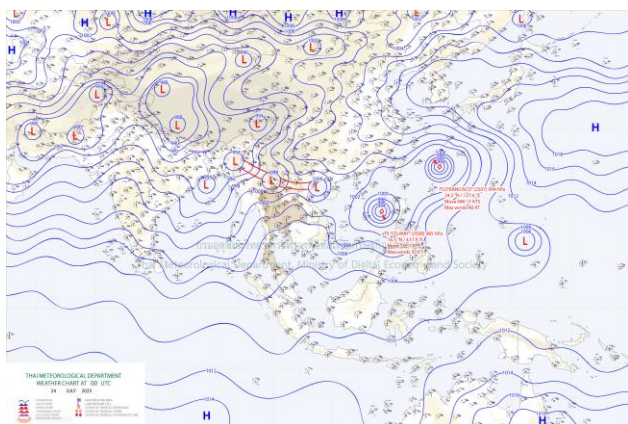
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 24 กรกฎาคม 2568 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 12.00 น.

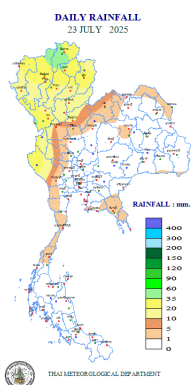
แผนที่อากาศผิวพื้นวันที่ 24 กรกฎาคม 2568 เวลา 07:00 น.

ประเทศไทยเริ่มมีฝนลดลง แต่ยังคงมีฝนตกหนักบางแห่งบริเวณภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก โดยเฉพาะบริเวณจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ตาก และกาญจนบุรี ขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากฝนตกหนักและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่ง โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม ทั้งนี้เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังแรงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย เริ่มมีกำลังอ่อนลง ในขณะที่ร่องมรสุมพาดผ่านตอนบนของภาคเหนือ ประเทศลาว ตอนบน เข้าสู่หย่อมความกดอากาศต่ำบริเวณประเทศเวียดนามตอนบน

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันตอนบน และอ่าวไทยตอนบน มีกำลังค่อนข้างแรง โดยมีคลื่นสูง 2-3 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร ส่วนทะเลอันดามันตอนล่างมีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยเดินเรือด้วยความระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง ส่วนเรือเล็กบริเวณทะเลอันดามันตอนบนและอ่าวไทยตอนบนควรงดออกจากฝั่ง

อนึ่ง พายุโซนร้อนกำลังแรง “กอมัย” ด้านตะวันตกของประเทศฟิลิปปินส์ มีแนวโน้มเคลื่อนตัวไปทางตอนใต้ของประเทศญี่ปุ่น โดยพายุนี้ไม่เคลื่อนเข้าสู่อ่าวไทย

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 23 ก.ค. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 24 ก.ค. 68

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เมือง	พะเยา	44.2	ฝนตกหนัก
2	อ.อัมพาง	ตาก	39.0	ฝนตกหนัก
3	อ.ทองผาภูมิ	กาญจนบุรี	38.1	ฝนตกหนัก
4	อ.สามเงา	ตาก	32.8	ฝนตกปานกลาง
5	อ.เมือง	ลำปาง	32.0	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์อุทกภัย น้ำไหลหลาก และน้ำเอ่อล้นตลิ่ง

จากสถานการณ์ร่องมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังแรงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย ประกอบกับพายุโซนร้อน “วิภา” ที่ปกคลุมบริเวณใกล้ชายฝั่งเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง มณฑลกว่างซี ประเทศจีน ทำให้ประเทศไทย มีฝนตกหนักบางพื้นที่ โดยเฉพาะภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำไหลหลาก และน้ำเอ่อล้นตลิ่ง ในช่วงวันที่ 22 - 24 ก.ค. 68 รวม 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ลำปาง น่าน สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดนครปฐม ยังคงมีสถานการณ์ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก (อ.พพระ อ.แม่สอด) เชียงราย (อ.ป่าแดด

อ.เมือง อ.เทิง อ.เวียงแก่น อ.เชียงของ อ.ขุนตาล อ.เวียงเชียงรุ้ง อ.เวียงชัย อ.เวียงป่าเป้า อ.แม่สรวย อ.พญาเม็งราย) เชียงใหม่ (อ.ฝาง) พะเยา (อ.เชียงคำ อ.เชียงม่วน อ.ภูซาง) ลำปาง (อ.วังเหนือ อ.แจ้ห่ม) น่าน (อ.ภูเพียง อ.ปัว อ.เชียงกลาง อ.ท่าวังผา อ.เฉลิมพระเกียรติ อ.เวียงสา อ.เมือง อ.ป่อเกี๋ย) สุพรรณบุรี (อ.สองพี่น้อง) พระนครศรีอยุธยา (อ.เสนา อ.ผักไห่) และจังหวัดนครปฐม (อ.บางเลน)

ผลกระทบด้านการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

- **ด้านพืช** พื้นที่ได้รับผลกระทบ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย น่าน และจังหวัดพะเยา เกษตรกร 10,870 ราย พื้นที่ 75,951 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 58,283 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 8,514 ไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้นและอื่นๆ 9,155 ไร่ อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย
- **ด้านประมง** พื้นที่ได้รับผลกระทบ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัด พะเยา เกษตรกร 1,169 ราย พื้นที่ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 1,299 ไร่ (บ่อปลา 936 ไร่/บ่อกุ้ง 363 ไร่) กระชัง 140,735 ตร.ม. อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย
- **ด้านปศุสัตว์** ได้รับผลกระทบ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดน่าน เกษตรกร 710 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 67,476 ตัว แบ่งเป็น โค 578 ตัว กระบือ 161 ตัว สุกร 442 ตัว และสัตว์ปีก 66,154 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 46 ไร่ อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย

การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

1. กรมชลประทาน สนับสนุนเครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย
 - 1.1 เครื่องสูบน้ำ/เครื่องสูบน้ำไฟฟ้า 17 เครื่อง ได้แก่ น่าน (5) ตาก(5) พะเยา(1) พระนครศรีอยุธยา(5) นครปฐม(1)
 - 1.2 กระสอบทราย (จ.เชียงใหม่) 800 ใบ
2. กรมปศุสัตว์ ให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ สนับสนุนพืชอาหารสัตว์ 43,200 กก. ถูยั้งชีพสัตว์ 105 ถูย ส่งเสริมสุขภาพสัตว์ 1,178 ของ รักษาสัตว์ 22 ตัว รวมทั้งอพยพสัตว์ 53,949 ตัว
3. กรมประมง ดำเนินการช่วยเหลือ ในวันที่ 23 ก.ค. 2568 ได้จัดชุดเฉพาะกิจพร้อมเจ้าหน้าที่ 4 ชุด รถยนต์ 1 คัน เรือตรวจการประมง 1 ลำ โดยช่วยนำส่งเสบียงอาหารและน้ำดื่ม พร้อมทั้งอพยพประชาชน ผู้ป่วย เด็กและคนชรา ในพื้นที่ประสบภัยสู่พื้นที่ปลอดภัย ในพื้นที่ ต.ฝายแก้ว อ.ภูเพียง จ.น่าน

3. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 24 ก.ค. 68)

3.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 45,858 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 21,912 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 42) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (39,311 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51) มากกว่าปี 2567 จำนวน 6,547 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 613.08 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 152.04 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 30,645 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 42,896 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 19,357 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 41) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (36,488 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51) มากกว่า ปี 2567 จำนวน 6,408 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 515.88 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 97.49 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 28,031 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	14,771	59	8,026	44	87	1,145	715	62	622	59	95	25,970	15,485	60	8,648	45	10,484
ตอน.	12	8,368	3,681	44	2,029	30	230	2,122	1,158	55	990	51	242	10,490	4,838	46	3,019	35	5,652
กลาง	3	1,419	290	20	230	17	27	419	155	37	129	33	30	1,838	445	24	359	20	1,393
ตะวันตก	2	26,605	18,412	69	5,135	39	8	164	67	41	56	36	10	26,769	18,478	69	5,190	39	8,290
ตะวันออก	6	1,515	624	41	530	37	52	1,007	512	51	456	48	58	2,520	1,136	45	986	42	1,385
ใต้	4	8,194	5,119	62	3,408	53	44	721	357	49	302	45	48	8,916	5,476	61	3,710	52	3,440
รวม	35	70,926	42,896	60	19,357	41	448	5,577	2,963	53	2,555	45	483	76,503	45,858	60	21,912	42	30,645

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 14,388 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 58 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 7,692 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 42) ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 174.34 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 30.89 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 10,483 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,891	59	4,091	42	32.77	30.61	15.00	15.00	5,571
สิริกิติ์	6,123	64	3,273	49	129.55	64.60	9.84	10.00	3,387
ภูมิพล+สิริกิติ์	14,015	61	7,365	45	162.32	95.21	24.84	25.00	8,957
แควน้อยฯ	254	27	211	24	7.95	7.55	4.75	4.75	685
ป่าสักชลสิทธิ์	120	13	117	12	4.07	4.06	1.30	1.30	840
รวมทั้งหมด	14,388	58	7,692	42	174.34	106.82	30.89	31.05	10,483

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 5 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แควน้อยบำรุงแดน (27%) อ่างฯ อุบลรัตน์ (27%) อ่างฯ ลำตะคอง (21%) ป่าสักชลสิทธิ์ (13%) และอ่างฯ คลองสิียด (17%)

3.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำวัง แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำปิง แม่น้ำยม ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ท่วม

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,325 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 1,300 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +20.91 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 4.79 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,000 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 900 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.30 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.48 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +11.20 ม.รทก. (เมื่อวาน +10.75 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 155 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 155 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 121 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 35 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 9 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 43 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 56 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 45 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศัลป์) 14 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 17 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 193 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 204 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 16 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 8 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 60 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 70 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 39 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 819 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 716 ลบ.ม./วินาที)

3.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		18 ก.ค. 68	19 ก.ค. 68	20 ก.ค. 68	21 ก.ค. 68	22 ก.ค. 68	23 ก.ค. 68	24 ก.ค. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.13	0.13	0.12	0.12	0.12	0.11	0.11	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร - เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.14	0.15	0.15	0.14	0.14	0.13	0.13	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.15	0.16	0.16	0.15	0.15	0.14	0.14	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

3.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 24 ก.ค. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	4.78	-8.02
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	14.93	-1.07
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	10.04	-2.16
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	9.34	-2.66
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	9.09	-3.41
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	10.21	-4.29

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

4. ผลกระทบด้านการเกษตร

4.1 อุทกภัย ช่วงภัย 23 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 25 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ ขอนแก่น นครพนม มุกดาหาร เลย สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี สุพรรณบุรี ชลบุรี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 36,023 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 230,444 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 204,486 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 24,567 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,391 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 5,950 ราย พื้นที่ 59,354 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 53,160 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,103 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 81 ไร่ คิดเป็นเงิน 78.13 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 65 ราย พื้นที่ 325 ไร่ วงเงิน 613,167 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน เพชรบูรณ์ แพร่ ลำพูน อุดรดิตถ์ นครพนม เลย สกลนคร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ เกษตรกร 2,218 ราย พื้นที่ 1,352 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 1,315 ไร่ บ่อกุ้ง 37 ไร่ กระชัง 516 ตม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 60 ราย พื้นที่รวม 94 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 57 ไร่ บ่อกุ้ง 37 ไร่ กระชัง 57 ตม. คิดเป็นเงิน 0.69 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 51 ราย พื้นที่ 89 ไร่ กระชัง 57 ตม. วงเงิน 0.68 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย น่าน อุดรดิตถ์ นครพนม สกลนคร หนองคาย และจังหวัดพัทลุง เกษตรกร 44,968 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 1,472,328 ตัว แบ่งเป็น โค 116,881 ตัว กระบือ 40,459 ตัว สุกร 63,087 ตัว แพะ/แกะ 2,102 ตัว และสัตว์ปีก 1,249,799 ตัว แปลงหญ้า 8,286 ไร่ อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

4.2 วาตภัย ช่วงภัย 16 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 24 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา เพชรบูรณ์ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ปทุมธานี สระบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช พัทลุง ยะลา สงขลา นราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 4,046 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,609 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 818 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 4,095 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 3,696 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 788 ราย พื้นที่ 1,624 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 106 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 754 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 764 ไร่ คิดเป็นเงิน 4.66 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 418 ราย พื้นที่ 1,414 ไร่ วงเงิน 3.82 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 1 จังหวัด คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับความเสียหาย เกษตรกร 1 ราย กระชัง 50 ตม. คิดเป็นเงิน 18,400 บาท **ช่วยเหลือเสร็จสิ้นแล้ว**

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 โดยมีแผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 22 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ระยอง ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และหน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เพิ่มน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปีวันที่ 22 กรกฎาคม 2568

- การกักการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง ไม่มีการปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากลมในระดับปฏิบัติการมีกำลังแรง ประกอบกับมีเมฆชั้นกลาง-ชั้นสูง ปกคลุมเต็มท้องฟ้าตลอดทั้งวัน และมีฝนละอองเล็กน้อยเป็นระยะ ๆ บริเวณสนามบินส่งผลให้กลุ่มเมฆคิวมูลัสในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปีวันที่ 23 กรกฎาคม 2568

- การบรรเทาภัยแล้งและเพิ่มน้ำต้นทุนในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนเก็บกักน้ำ ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ – 22 กรกฎาคม 2568 ปฏิบัติการ 131 วัน จำนวน 1,594 เที่ยวบิน (2,218:03 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 1,253.45 ตัน ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร 62 จังหวัด พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 132.25 ล้านไร่ และมีฝนตกในพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ 29 แห่ง และขนาดกลาง/เล็ก 178 แห่ง

6. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ก.ค. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว 2. เพลี้ยกระโดดหลังขาว 3. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 4. เพลี้ยไฟ 5. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครศรีธรรมราช ยะลา และกำแพงเพชร) จำนวน 12 ไร่ การระบาดลดลง 40 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และตาก) จำนวน 6 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชลบุรี และนครราชสีมา) จำนวน 51 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ และปราจีนบุรี) จำนวน 490 ไร่ การระบาดลดลง 300 ไร่ พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (บุรีรัมย์ สุรินทร์ ปราจีนบุรี มุกดาหาร ชัยภูมิ นครสวรรค์ นครพนม สกลนคร สงขลา อุบลราชธานี นครราชสีมา มหาสารคาม ขอนแก่น อำนาจเจริญ และอุดรธานี) จำนวน 4,296 ไร่ การระบาดลดลง 64 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว 4-5 ตัว/ตร.ม. และพบใบข้าวถูกทำลายมากกว่า 15% ในข้าวอายุ 15-40 วัน ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม - เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ใช้น้ำออกจากร่องนา - เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวตูดไข่ ระหว่าง 6 :1- 8 :1 หรืออ่อนวัยที่ 1-2 เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน จำนวนมากกว่า 10 ตัว/ต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง - ใช้น้ำท่วมยอข้าวทิ้งไว้ 1-2 วัน เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1-3 ตัวต่อต้นในข้าว ไข่น้ำยอเรีย อัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ หว่านเมื่อข้าวอายุ 10 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโต - ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ ฟันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก ฟันเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
มะพร้าว	1. ด่างแรด 2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 29 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร สมุทรสาคร เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตรัง สงขลา กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา สตูล กระบี่ จันทบุรี บุรีรัมย์ ราชบุรี ระยอง ภูเก็ต พังงา สมุทรปราการ เพชรบูรณ์ นครราชสีมา ขอนแก่น นครปฐม ตรัง ร้อยเอ็ด ลำพูน และปัตตานี) จำนวน 6,406 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่ พื้นที่ระบาด 46 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี สุรินทร์ ชลบุรี ราชบุรี สงขลา ชุมพร สมุทรสาคร ตรัง นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม เพชรบูรณ์ ปัตตานี อุดรธานี นครราชสีมา ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร กาฬสินธุ์ กระบี่ ภูเก็ต พังงา นครพนม อุบลราชธานี จันทบุรี บุรีรัมย์ สระแก้วหนองคาย ลำปาง นครปฐม สมุทรปราการ ระยอง อำนาจเจริญ ชัยนาท สตูล กาญจนบุรี มุกดาหาร สระบุรี ร้อยเอ็ด สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา สกลนคร หนองบัวลำภู ลำพูน	- ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ หรือปลอ่ยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีมาเม็กดิน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตรฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าวหน้าหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ - ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงค้ำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปลอ่ยแตนเบียนอะซิโคเดส ควบคุมหนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมด้งแมลงค้ำหนามมะพร้าว และอนุรักษศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อ โดยใช้เชื้อรามอดตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอนและดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชันผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงงวงมะพร้าว - ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. แมลงดำหนาม	และยะลา) จำนวน 55,459 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 802 ไร่ พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร เพชรบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตราด สงขลา กระบี่ พังงา ตรัง สตูล สมุทรสงคราม ภูเก็ต จันทบุรี เพชรบูรณ์ สมุทรสาคร บุรีรัมย์ ระยอง กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา นครพนม พัทลุง นครราชสีมา สมุทรปราการ สระแก้ว และอุบลราชธานี)	ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งขวางทิศทางลมดักจับด้วงแรด ในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรา เมตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและ มะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะ หนอนและดักแด้ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมี ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ โดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอ มะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ 1 - 1.5 ลิตร/ต้น ทุก 15 - 20 วัน ควรใช้ 1 - 2 ครั้ง ในช่วงระบาด
	4. ด้วงวง	จำนวน 9,413 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 356 ไร่ พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ตราด กรุงเทพมหานคร ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี บุรีรัมย์ เพชรบุรี นครศรีธรรมราช สมุทรสาคร พังงา ราชบุรี ระยอง ขอนแก่น ภูเก็ต และลำพูน)	- ตัดทะลายและช่อดอกมะพร้าวที่โรส้ขามะพร้าวเข้าทำลาย นำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง กำจัดให้แน่นพ่นสารฆ่าไร ในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กทั้งกัน ประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรส้ขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดย เลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน
	5. โรส้ขามะพร้าว	จำนวน 1,114 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ชลบุรี สมุทรปราการ สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว ชุมพร เพชรบุรี ตราด ชัยนาท และขอนแก่น) จำนวน 817 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 8 ไร่	
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช และชลบุรี) จำนวน 908 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณ ใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวี ที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชลบุรี นครราชสีมา สกลนคร สงขลา และจันทบุรี) จำนวน 1,127 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่	- ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุม ระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	3. หนอนหน้าแมว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ระยอง สุราษฎร์ธานี สระบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 163 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 24 ไร่	- การใช้วิธีกล ตัดใบ และใช้กับดักแสงไฟ การใช้ชีววิธี พ่น แบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเอนซิส และการใช้สารเคมี โดยพ่น สารฆ่าแมลง
	4. ด้วงแรด	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชลบุรี สตูล กระบี่ ตรัง สงขลา ฉะเชิงเทรา สระบุรี จันทบุรี ระยอง และร้อยเอ็ด) จำนวน 1,259 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 11 ไร่	- ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะ ตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอนและดักแด้
	5. ด้วงกุหลาบ	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี สตูล ตรัง กระบี่ ตราด สงขลา นราธิวาส สระบุรี นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 524 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 15 ไร่	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณ โคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ
	6. โรคกล้าต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตรัง ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา ชลบุรี สตูล ตราด พังงา และจันทบุรี) จำนวน 11,845 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 18 ไร่	- กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อ ในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณ รอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ
	7. โรคทะลายเน่า	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตราด และนครศรีธรรมราช) จำนวน 938 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบ เป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบ ที่เป็นโรคใบจุดนำไปเผาทำลายนอกแปลง - ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทั้งที่ เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	8. โรคใบจุด 9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี ยะลา ระยอง นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 89 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 943 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 259 ไร่	ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคคราแป้ง 5. โรคเส้นดำ 6. อาการเปลือกแห้ง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,444 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (สุโขทัย อุดรธานี หนองคาย สงขลา เชียงราย บึงกาฬ น่าน ระยอง เลย หนองบัวลำภู สุราษฎร์ธานี กระบี่ นครศรีธรรมราช นครพนม และกาญจนบุรี) จำนวน 13,880 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 4,020 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ปัตตานี สุราษฎร์ธานี ตราด หนองคาย ชุมพร ตรัง กระบี่ และพังงา) จำนวน 1,570 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 101 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ปัตตานี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 760 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี สุราษฎร์ธานี กระบี่ นราธิวาส และตราด) จำนวน 144 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตราด นครศรีธรรมราช สุโขทัย และชลบุรี) จำนวน 5,115 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 321 ไร่	- คำนวณนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพาราอยู่ในช่วงผลัดใบ - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เกษตรกรควรใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันธุ์ยางอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีด ควรหยุดกรีด 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 8 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนเจาะกิ่งกาแฟ/หนอนกาแฟสีแดง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. โรคใบไหม้ 3. โรคเน่ามันสำปะหลัง 4. โรคโคนเน่าหัวเน่า 5. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชลบุรี ราชบุรี สกลนคร สุโขทัย สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี) จำนวน 1,061 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 77 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชัยนาทบุรีรัมย์ ยโสธร และสกลนคร) จำนวน 306 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดลดลง</u> 141 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ชลบุรี บุรีรัมย์ ระยอง ราชบุรี นครราชสีมา กาฬสินธุ์ สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม เพชรบุรี และขอนแก่น) จำนวน 24,450 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 33 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สระแก้ว ชลบุรี และสกลนคร) จำนวน 125 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี) จำนวน 1,074 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ฟ่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบต่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียนอายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง-ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหารสามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะหนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคอีโอโพลีอีโดรไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (นครราชสีมา กาญจนบุรี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ชลบุรี ปราจีนบุรี อุทัยธานี บุรีรัมย์ กำแพงเพชร สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ลพบุรี อุบลราชธานี ชัยภูมิ ระยอง นครสวรรค์ มหาสารคาม ยโสธร สุรินทร์ ชัยนาท ร้อยเอ็ด มุกดาหาร อุดรธานี ราชบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี เพชรบูรณ์ สุโขทัย เลย สกลนคร สระบุรี จันทบุรี ตาก นครพนม อำนาจเจริญ อุดรดิตถ์ และหนองบัวลำภู) จำนวน 893,462 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 40,118 ไร่	- ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลาย ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคย มีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรกรร่งแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิไทล-อะลูมิเนียม
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัดตาก นครสวรรค์ ยะลา เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว กาฬสินธุ์ สตูล และ จังหวัดขอนแก่น) จำนวน 692 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 530 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่ หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตราด และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 310 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและปั่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ 4. ด่างหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชลบุรี เพชรบูรณ์ และนครราชสีมา) จำนวน 1,634 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ ขอนแก่น นครราชสีมา มุกดาหาร หนองบัวลำภู อุดรธานี และอุทัยธานี) จำนวน 27,940 ไร่ การระบาดลดลง 1,108 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (อุทัยธานี หนองบัวลำภู ขอนแก่น และกำแพงเพชร) จำนวน 286 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 167 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปล่อยแต่นเบียนไซไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. เพลี้ยแป้ง 4. หนอนเจาะผล 5. โรแดง	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร จันทบุรี นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 1,065 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี ตราด ชุมพร สงขลา นราธิวาส กระบี่ และระยอง) จำนวน 941 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ตราด นครศรีธรรมราช ระยอง พังงา และกระบี่) จำนวน 349 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตรัง และ จังหวัดจันทบุรี) จำนวน 92 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ระยอง กระบี่ ตราด และนราธิวาส) จำนวน 944 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สาร ผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอะมีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอะมีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการ ควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีโทอะซอกซออัตรา 40 มล. - โรครากรเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบด่างหรือใบไหม้มากควรพ่นสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรครากรเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ยะลา ตราด สงขลา ระยอง นครราชสีมา ปัตตานี กระบี่ ตรัง ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช พังงา พัทลุง ภูเก็ต สตูล และระนอง) จำนวน 4,508 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 288 ไร่	คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
	7. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ยะลา จันทบุรี ตราด ชุมพร นครราชสีมา สงขลา นครศรีธรรมราช ตรัง สุราษฎร์ธานี และระนอง) จำนวน 546 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสมไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทรินโฟสโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และกระบี่) จำนวน 1,209 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 9 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทรินโฟสโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	9. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี กระบี่ และนครราชสีมา) จำนวน 226 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง - ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตราด ระยอง ปราจีนบุรี กระบี่ สงขลา ยะลา และนครราชสีมา) จำนวน 994 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 47 ไร่	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี พังงา และระนอง) จำนวน 119 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้นทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และกระบี่) จำนวน 193 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตั๊กหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา ตราด และสงขลา) จำนวน 96 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	14. หนอนกินใบ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตราด และสุรินทร์) จำนวน 265 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	15. โรคกิ่งแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด ยะลา จันทบุรี ปราจีนบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 687 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 18 ไร่	- หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่าควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือเมตาแลกซิลผสมแมนโคเซบ หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
	16. โรคแอนแทรกคโนส	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชุมพร ยะลา และจันทบุรี) จำนวน 431 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่	
	17. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ยะลา ปัตตานี ตรัง สงขลา และพัทลุง) จำนวน 734 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 658 ไร่	
	18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี พังงา และกระบี่) จำนวน 175 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 55 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 298 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 171 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ขอนแก่น และจันทบุรี) จำนวน 153 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคราใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคราใบจุด 5. โรคราใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด จันทบุรี ระยอง นครศรีธรรมราช ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 150 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง นราธิวาส พังงา และยะลา) จำนวน 412 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 27 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 331 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช และระยอง) จำนวน 253 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร นราธิวาส และตรัง) จำนวน 253 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 13 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกิน 20% ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - ตัดแต่งกิ่งมังคุด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ย - เมื่อพบไรแดงหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคโรก้ามะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 83 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 272 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 153 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 9 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 24 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 50 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 42 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 15 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทยอน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาโซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักด้งไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมบ์ดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทั้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโทฟอส ในอัตรา 20 ซีซี. /น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี. /น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่อยู่ในออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 3 ครั้ง

7. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 22 กรกฎาคม 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 6 จังหวัด 10 จุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ศรีสะเกษ เลย มุกดาหาร อุตรดิตถ์ และจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้ และพบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า 1 จังหวัด คือ จังหวัดเลย จำนวน 1 ตัว เป็นสัตว์ไม่มีเจ้าของ และไม่เคยฉีดวัคซีน

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 143 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด น่าน กำแพงเพชร อุดรดิตถ์ นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา